

Dosarul nr. 2rci-43/24
2-23145597-01-2rci-22042024

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. N. Bobu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu)

DECIZIE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie,

în cauza de insolvabilitate, intentată la cererea depusă de lichidatorul CP „Briagroliv”, Gavriș Nicolae împotriva CAP „Prima-Nicatim” cu privire la validarea popririi și încasarea sumei,

împotriva încheierii din 03 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit apelul declarat de CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, ca tardiv,

c o n s t a t ă :

La 10 octombrie 2023, lichidatorul CP „Briagroliv”, Gavriș Nicolae a depus în instanța de insolvabilitate cerere împotriva CAP „Prima-Nicatim” cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis cererea lichidatorului CP „Briagroliv”, Gavriș Nicolae împotriva terțului poprit CAP „Prima-Nicatim” cu privire la validarea popririi.

S-a validat poprirea pe mijloacele bănești în mărime de 130 792 de lei.

S-a încasat de la terțul poprit CAP „Prima-Nicatim” în masa debitoare a CP „Briagroliv”, pe contul de acumulare al lichidatorului, datoria în mărime de 130 792 de lei.

S-a încasat de la CAP „Prima-Nicatim” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 923,76 de lei.

La 27 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central (f. d. 31-36).

Prin încheierea din 03 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie ca tardiv.

La 09 aprilie 2024, CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 03 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că dispozitivul hotărârii a fost expediat în adresa recurentului la data de 22 decembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție, astfel, recurentul a relevat că cererea de apel a fost depusă în termen.

Avocatul Odobescu Ghenadie a relevat că prin restituirea cererii de apel, recurentului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Prin referința depusă la 07 iunie 2024, lichidatorului CP „Briagroliv”, Gavriș Nicolae a solicitat respingerea recursului cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea recurată a fost emisă la data de 03 aprilie 2024.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 09 aprilie 2024, prin intermediul oficiului poștal, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 11 decembrie 2023, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Central.

La 27 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Central (f. d. 31-36).

Prin încheierea din 03 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie ca tardiv.

Completul de judecată consideră încheierea contestată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 15 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 20 octombrie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost primită spre examinare cererea depusă de lichidatorul CP „Briagroliv”, Gavriș Nicolae cu privire la validarea popririi și încasarea de la terțul poprit CAP „Prima-Nicatim” a datoriei, ședința de examinare fiind fixată pentru data de 28 noiembrie 2023 (f. d. 13).

Încheierea din 20 octombrie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost recepționată de CAP „Prima-Nicatim” la data de 30 octombrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 15).

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la data de 27 noiembrie 2023, CAP „Prima-Nicatim” a depus cerere, prin care a solicitat examinarea cauzei în absența sa (f. d. 16).

La 11 decembrie 2023, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Edineț, sediul Central, iar copia dispozitivului hotărârii a fost recepționat de CAP „Prima-Nicatim” la data de 19 decembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 28).

Completul de judecată notează că, dispozitivul hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost publicat pe portalul instanțelor judecătorești la 13 decembrie 2023.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 11 decembrie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 12 decembrie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 26 decembrie 2023 (zi de marți).

Cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a fost depusă de CAP „Prima-Nicatin”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, la 27 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 31-36), prin urmare, în afara termenului legal prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 și fără a solicita repunerea în termen.

Astfel, argumentul recurentului precum că apelul a fost depus în termen de 15 zile de la comunicarea hotărârii – 22 decembrie 2023, Completul de judecată îl apreciază ca neîntemeiat, or, termenul de apel se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la data comunicării, conform exigențelor art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Așadar, CAP „Prima-Nicatin”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, depunând cererea de apel la 27 decembrie 2023, peste termenul prevăzut de lege, a omis să solicite și repunerea în termenul pentru îndeplinirea actului de procedură, potrivit prevederilor art. 116 din Codul de procedură civilă.

În context, Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 03 aprilie 2024, corect a restituit cererea de apel depusă de CAP „Prima-Nicatin”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie împotriva hotărârii din 11 decembrie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată învederează că, instanțele judecătorești, prin prisma principiilor imparțialității și securității raporturilor juridice, nu au competență de a soluționa, din oficiu, chestiunea cu privire la repunerea în termen.

Prin urmare, instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel, or, apelantul urma în termenul stabilit de lege să-și exercite dreptul de contestare, după caz, odată cu depunerea cererii de apel să solicite și repunerea în termen, cu anexarea probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului în termen.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă,

relevant și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 03 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de CAP „Prima-Nicatim”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie.

Se menține încheierea din 03 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza de insolabilitate, intentată la cererea depusă de lichidatorul CP „Briagroliv”, Gavriș Nicolae împotriva CAP „Prima-Nicatim” cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni